

DE KANSEN EN BARRIERES VOOR EEN CIRCULAIRE MATERIAALSTROOM VAN
BEDRIJFSMATIG VERPAKKINGSPLASTIC, OP BEDRIJVENTERREIN CENTERPOORT-
NIEUWGRAAF, DUIVEN

Samenvatting voor geïnteresseerden

INLEIDING

In dit onderzoek zijn de kansen en barrières onderzocht voor een meer circulaire materiaalstroom van bedrijfsmatig verpakkingsplastic. Dit onderzoek vond plaats op bedrijventerrein Centerpoort-Nieuwgraaf in Duiven, en biedt naast lokale informatie ook inzicht voor vergelijkbare bedrijvenparken in Nederland. Zowel de organisatie en actoren omtrent de materiaalstroom van bedrijfsmatig verpakkingsplastic en het kwantificeren hiervan zijn onderzocht. Ook is er een methode ontwikkeld die de stroom van bedrijfsplastic op bedrijfsniveau kan schatten.

DE STAND VAN ZAKEN: CENTERPOORT-NIEUWGRAAF CASE STUDY

Bij retailers van hetzelfde bedrijfstype werden vergelijkbare types verpakkingsplastic gevonden. Bijvoorbeeld stretchfolie en sealfolie voor het ombinden van pallets waren bij bijna alle bedrijven in het onderzoek aanwezig. Bij elk bedrijf vond er scheiding in meerdere stromen plaats; zo ook vaak een aparte stroom verpakkingsplastic. Hierin waren echter nog veel verschillende soorten plastics aanwezig. Dit werd vervolgens verder gescheiden door de afvalverwerkende bedrijven, welke bepaalde plastics de voorkeur gaven vanwege hun waarde. Wat opviel was dat de meeste bedrijven een bepaalde manier van afvalverzameling hanteerden uit gewenning of vanuit advies vanuit hun afvalverwerker. De verantwoordelijkheid voor deze materialen werd vaak bij de afvalverwerker gelegd. Hergebruik van plastic was niet gebruikelijk op het bedrijventerrein. Hiernaast bleek het in bulk aanbieden van plastic verpakkingsafval belangrijk te zijn voor het krijgen van een vergoeding vanuit de afvalverwerker.

Uit de interviews is gebleken dat voor dit bedrijventerrein, ‘circulaire economie’ nog niet erg wordt meegenomen in de bedrijfsvoering. Dit kan komen door een gebrek aan informatie over hoe men kan bijdragen en de weinige verantwoordelijkheid die genomen wordt. Bijvoorbeeld waar het scheiden van afval al gebruikelijk was, was het reduceren van afval nog geen duidelijke trend. Ook is er een informatiegebrek gebleken in de kennis over afvalverwerkers en wat er gebeurt met het verpakkingsplastic. Hier kunnen zowel verwerker als retailer bijdragen aan een meer transparante communicatie.

Zoals te zien is in tabel 1, zijn bij dezelfde soort bedrijfstypen ook dezelfde soorten categorieën plastics gevonden. Dit biedt kansen voor bijvoorbeeld nieuwe samenwerkingen wat betreft afvalinzameling.

Tabel 1: Gevonden soorten plastics bij bedrijfstypen op Centerpoort Nieuwgraaf

Company type:	Stretch folie	Ceil strips	Bubbel folie	Piep-schuim: EPS	Lucht zakjes	Verpakkings-zakken	Kleerhang ers
Kleding retail						X	X
Kleding retail	X	X				X	X
Keuken apparatuur	X	X	X	X	X	X	
Hygiene retail	X				X		
Bouwmaterialen retail	X	X					
Electronica retail	X	X		X			
Categorie plastics:	LDPE	Hard kunstst of		EPS	LDPE, HDPE	LDPE, HDPE	

ALGEMENE CONCLUSIES:

- De analyse uit dit onderzoek laat zien dat er grote stromen verpakkingsplastic bestaan op Centerpoort-Nieuwgraaf met potentie voor recycling. Dit zijn vooral stretch- en sealfolies (LDPE/HDPE) en piepschuim (EPS). Hierbij heeft verpakkingsplastic afkomstig uit de Retail sector een grote potentie, omdat dit relatief schoon is vergeleken met consumenten verpakkingsafval.
- De grootste barrières omtrent de plastic materiaalstroom zijn vervuiling van verpakkingsplastic (door stickers, lijmen, etc.), verlies van materiaalkwaliteit en concurrentie met virgin plastics. Verlies van materiaalkwaliteit wordt vooral veroorzaakt doordat verpakkingsplastics vervuild zijn en niet goed genoeg gescheiden worden. Kwaliteit beïnvloedt weer de economische concurrentie.
- Daarnaast zijn er organisatorische barrières, zoals gebrek aan samenwerking, stakeholder verbintenis, veel missende informatie en onduidelijke verantwoordelijkheden. Meer informatie kan leiden tot betere beslissingen vanuit bedrijven die de circulaire economie stimuleren.
- Ook onduidelijke regelgeving belemmert momenteel de weg naar circulariteit van bedrijfsmatig verpakkingsplastic.
- Kansen die verder beter benut zouden moeten worden zijn: innovatieve businessmodellen, meer samenwerking tussen bedrijven en meer leiderschap vanuit ondernemers. Deze werden in het onderzoek tot nu toe het meest benut door MKB-ondernemers.
- Barrières en kansen verschillen voor grotere bedrijven zoals franchises of holdings en MKB-bedrijven. Grotere bedrijven hebben de mogelijkheid om veel impact te maken, maar hiervoor moet worden samengewerkt met alle actoren in de supply chain; van producent tot afvalverwerker. Voor MKB-bedrijven is samenwerken op kleinere schaal makkelijker, ook in organisaties zoals MKB Duiven. Ook leiderschap bleek essentieel bij het omvormen naar een circulaire economie.

“CIRCULARITEIT HEEFT MEER TRANSPARANTIE, VERTROUWEN IN STAKEHOLDERS EN OPENHEID DOOR DE GEHELE KUNSTSTOFKETEN NODIG.”

AANBEVELINGEN EN TAKE HOME MESSAGE

- Een betere scheiding van verpakkingsplastic op bedrijfsniveau werpt zijn vruchten af. Zelf kunt u bijdragen aan een meer transparante communicatie met uw afvalverwerker over wat zin heeft.
- Stimuleer het creëren van nieuwe businessmodellen en het in gebruik nemen van herbruikbare verpakkingsmaterialen. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van kratten van hard plastic om producten in te vervoeren tussen logistieke centra en winkels. Hierdoor wordt plastic inpakmateriaal om pallets overbodig. Ook *smart logistics* biedt kansen, door beter te plannen welke producten naar welke locaties moeten. Wanneer producten eerder in de supply chain gebundeld worden voor een bepaalde bestemming is er minder verpakkingsplastic nodig. Daarnaast kunt u, waar mogelijk, bij inkoop zelf sturen naar minder verpakkingsmaterialen.
- Samenwerken met andere ondernemers om verpakkingsafval in bulk aan te bieden aan afvalverwerkers kan een oplossing zijn. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door ondernemersverenigingen (MKB Duiven) of eigen initiatieven. Hiervoor zijn opslaglocaties nodig en het gebruik van een afvalpers. Voor het bereiken van een meer circulaire economie zijn nieuwe samenwerkingen en de deeleconomie onmisbaar.
- Transparantie en vertrouwen in elkaar zal moeten toenemen. Verder kijken dan alleen eigenbelang en persoonlijk leiderschap benutten blijkt erg belangrijk hierbij en kan als versnellende factor dienen. Het delen van succesverhalen, businessmodellen en het organiseren van samenkomsten kan hierbij helpen.